

सक्षम अंगणवाडी योजने अंतर्गत राज्यातील  
१३५९५ अंगणवाडी केंद्रांना साहित्य उपलब्ध  
करून देणेबाबत.

**महाराष्ट्र शासन**  
**महिला व बाल विकास विभाग**  
**शासन निर्णय क्रमांक: एबावि-२०२४/प्र.क्र.१४८/का.६**

नवीन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,  
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,  
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : - १० जानेवारी, २०२५

- वाचा :-** (१) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र जा.क्र.एबाविसेयो/का-६/सक्षम अंगणवाडी /२०२४/५५२४, दि. ०३.१०.२०२४.  
(२) म. व बा. वि. वि. शासन निर्णय क्र. एबावि-२०२२/प्र.क्र.२३६/का.६, दि. १०.१०.२०२४  
(३) शासन पत्र, महिला व बाल विकास विभाग क्र.एबावि-२०२४/प्र.क्र.१४८/का.६, दि. ११.१०.२०२४.  
(४) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांचे पत्र जा.क्र. एबाविसेयो/का-७ /  
सक्षम अंगणवाडी साहित्य किट/२०२४/६५००, दि. २६.११.२०२४.

**प्रस्तावना :-**

केंद्र शासनाने Upgradation of AWCs to Saksham Anganwadi या योजनेतर्गत निश्चित करून दिलेले विविध साहित्य जसे पोषण वाटिका, रेन वॉटर हार्वेस्टिंग, RO युनिट, LED TV, इतर इन्फ्रास्ट्रक्चर आस्थापित करून अंगणवाडी केंद्रांचे अपग्रेडेशन करण्याची योजना कार्यान्वित केलेली आहे.

२. केंद्र शासनाने सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात ५८९ व सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात १३००६ याप्रमाणे राज्यातील एकूण १३५९५ अंगणवाडी केंद्रांमध्ये पोषण वाटिका, रेन वॉटर हार्वेस्टिंग, RO Unit, LED TV आणि इतर इन्फ्रास्ट्रक्चर इ. साहित्य उपलब्ध करून देण्याकरिता प्रति अंगणवाडी रु. १ लाख (केंद्र हिस्सा ६०% व राज्य हिस्सा ४०%) एवढा निधी अनुज्ञेय केला आहे. त्यापैकी पोषण वाटिकामधील काही बाबींकरिता प्रति अंगणवाडी रुपये ५०००/- प्रमाणे निधी क्षेत्रीय स्तरावर उपलब्ध करून देण्यात येणार असल्याने उर्वरित रुपये ९५०००/- (प्रति अंगणवाडी) च्या मर्यादेत आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, नवी मुंबई यांनी १३५९५ अंगणवाडी केंद्रांना साहित्य पुरविण्याकरिता निविदा प्रकाशित केली होती. त्या अंतर्गत L१ निविदाधारक म्हणून घोषित झालेल्या पुरवठादारांकडून एकूण रुपये १२९,०७,६३,६८०/- (रुपये एकशे एकोणतीस कोटी सात लाख त्रेसष्ठ हजार सहाशे ऐशी फक्त) (सर्व करासहित) एवढया रक्कमेची साहित्य खरेदी करण्यास मान्यता देण्याबाबतचा प्रस्ताव सादर केलेला आहे. सदर प्रस्तावाच्या अनुंंगाने अंगणवाडी केंद्रांचे सक्षम अंगणवाडीमध्ये श्रेणीवर्धन करण्याकरिता साहित्य खरेदी करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

**शासन निर्णय :-**

सक्षम अंगणवाडी योजने अंतर्गत राज्यातील १३५९५ अंगणवाडी केंद्रांच्या सक्षमीकरणाकरिता खालीलप्रमाणे एकूण रुपये १२९,०७,६३,६८०/- (रुपये एकशे एकोणतीस कोटी सात लाख त्रेसष्ठ हजार सहाशे ऐशी फक्त) (सर्व करासहित) एवढया रक्कमेचे सक्षम अंगणवाडी साहित्य किट L१ निविदाधारकांकडून खरेदी करण्यास व त्याकरिता येणा-या खर्चास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.:-

अ. क्र.	L१ निविदाधारकाचे नांव	साहित्याचे नाव	प्रकल्पाचा प्रकार	खरेदी करावयाच्या सक्षम अंगणवाडी साहित्य किटची एकुण संख्या	प्रति संच किंमत रुपये (सर्व करासहित)	एकुण खरेदीची किंमत रुपये (सर्व करासहित)
१	मे. रेवती एन्टरप्रायजेस, पुणे	सक्षम अंगणवाडी साहित्य	ग्रामीण / आदिवासी प्रकल्प	६७९८	१४९४४	६४५४२९३१२
२	मे. रुद्र एन्टरप्रायजेस, पुणे	किट		६७९७	१४९४४	६४५३३४३६८
<b>एकुण</b>				<b>१३५९५</b>	<b>१४९४४</b>	<b>९२९०७६३६८०</b>

२. सदर आदेश खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून निर्गमित करण्यात येत आहेत.:-

- १) सदर खरेदी करतांना निविदेतील अटी व शर्तीची पूर्तता करण्याची तसेच निविदेत स्पष्ट केल्याप्रमाणे (Specification प्रमाणे) पुरवठा केला जाईल याची दक्षता आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई यांनी घ्यावी.
- २) सदरचा निधी शासनाच्या विहित धोरणानुसार व कार्यपद्धतीनुसार तसेच उपलब्धतेनुसार खर्च करणे आवश्यक राहील, याची जबाबदारी आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई यांची राहील. उपरोक्त नमूद दर पुढील ३ वर्ष कालावधीसाठी (२०२५-२६, २०२६-२७ व २०२७-२८) लागू राहील. त्यानुसार L१ निविदाधारकाकडून केंद्र शासनाकडून मंजूर निधीच्या मर्यादेत सक्षम अंगणवाडी साहित्य किट खरेदी करण्याकरिता दरवर्षी प्रशासकीय मान्यता देण्यात येईल.
- ३) पुरवठादाराने वरीलप्रमाणे सक्षम अंगणवाडी साहित्याचा पुरवठा व इन्स्टॉलेशन अंगणवाडी स्तरापर्यंत करावा. पुरवठाधारकाकडून सक्षम अंगणवाडी साहित्य किट विहित कालावधीत संबंधितांना प्राप्त होण्यासाठी पुरवठा करण्याचा अंतिम दिनांक पुरवठाधारकास बंधनकारक करण्यात यावा.
- ४) सक्षम अंगणवाडी साहित्य किट पुरवठा केलेल्या बाबीवर आयसीडीएस अंतर्गत वापरासाठी / शासनामार्फत पुरवठा असा शिकका मारलेला किंवा लेबल लावलेला असावा. सक्षम अंगणवाडी साहित्य किट वाटप/ पुरवठा व खर्च यामध्ये अनियमितता झाल्यास वा लेखा आक्षेप उद्भवल्यास त्याची जबाबादारी आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई यांची राहील.
- ५) सक्षम अंगणवाडी साहित्य किटचा लाभ लाभार्थ्याना पोहचावा, याहृष्टीने स्वयंस्पष्ट माहिती अंगणवाडीतील नोंदवहीमध्ये उत्पादनाचा दिनांक / एकूण पुरवठा / एकूण उपयोग याबाबतची योग्य नोंद ठेवणे, इत्यादी बाबत उचित मार्गदर्शक सूचना आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई यांनी घ्याव्यात.
- ६) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ च्या शासन निर्णयातील खरेदी धोरणातील तरतुदीचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
- ७) निविदाधारकांनी निविदा भरताना सक्षम अंगणवाडी साहित्य किटचा जो नमुना आयुक्तालयास सादर केलेला आहे त्याच साहित्याचा पुरवठा पुरवठाधारकाकडून करण्यात आलेला आहे याची शहानिशा आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, नवी मुंबई यांनी करून घ्यावी.

३. सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात सदर प्रयोजनाकरिताचा खर्च हा केंद्र हिस्सा ६०% (२२३६ २१८२, २२३६ २६११) व राज्य हिस्सा ४०% (२२३६ २१९१, २२३६ २६२९) या लेखाशीर्षातर्गत ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या उद्दिष्टाखाली उपलब्ध होणा-या तरतुदीमधून SNA प्रणालीद्वारे भागविण्यात यावा.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५०११०१४५२५४२५३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. रा. ठाकूर)  
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा. मंत्री, महिला व बाल विकास यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २) आयुक्त, एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना, महाराष्ट्र राज्य, रायगड भवन, नवी मुंबई,
- ३) सर्व विभागीय उपायुक्त (महिला व बाल विकास),
- ४) सर्व जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी (महिला व बाल विकास), जिल्हा परिषद,
- ५) सर्व बाल विकास प्रकल्प अधिकारी (ग्रामीण / नागरी / आदिवासी) प्रकल्प,
- ६) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
- ७) महालेखापाल, लेखा परिक्षा, महाराष्ट्र-१, मुंबई,
- ८) महालेखापाल, लेखा व अनुज्ञेयता, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
- ९) महालेखापाल, लेखा परिक्षा, महाराष्ट्र-२, नागपूर,
- १०) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- ११) जिल्हा कोषागार अधिकारी, ठाणे
- १२) अपर कोषागार अधिकारी, सीबीडी, बेलापूर, नवी मुंबई,
- १३) निवासी लेखापरिक्षा अधिकारी, मुंबई,
- १४) निवड नस्ती -का-६.